

**Przewidywalność szkody jako
podstawa odpowiedzialności
odszkodowawczej w Konwencji
Narodów Zjednoczonych
o umowach międzynarodowej
sprzedaży towarów
(Art. 74 zd. 2 Konwencji)**

Spis treści

Wykaz skrótów	XIII
Wykaz orzecznictwa	XIX
Bibliografia	XXVII
Wykaz innych źródeł	XLI
Wstęp	1
§ 1. Wprowadzenie do tematyki pracy	1
I. Uzasadnienie wyboru tematu badawczego	1
II. Cele pracy	3
III. Struktura pracy	5
§ 2. Ogólne zagadnienia dotyczące CISG	6
I. Zakres zastosowania CISG	6
II. Podstawowe założenia dotyczące interpretacji CISG	8
Rozdział I. Geneza ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej i jego <i>ratio legis</i>	15
§ 1. Geneza ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej	15
I. Uwagi wstępne	15
II. Prawo rzymskie i jego rozwój w średniowieczu	16
III. Prawo francuskie	20
1. <i>Charles Dumoulin (Carolus Molinaeus)</i>	20
2. <i>Robert-Joseph Pothier</i>	23
IV. <i>Common law</i>	26
1. Uwagi wstępne	26
2. Anglia	27
A. Uwagi wstępne	27
B. <i>Hadley v. Baxendale</i>	27
C. Dalszy rozwój	31
3. USA	35
V. Unifikacja przepisów dotyczących sprzedaży towarów	39
1. <i>Ernst Rabel</i>	39
2. Konwencje haskie ULIS i ULF	40
3. Projekt Konwencji ONZ	43

VI. Podsumowanie oraz dalszy rozwój koncepcji przewidywalności szkody	45
§ 2. <i>Ratio legis</i> ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej	46
I. Uwagi wstępne	46
II. Wyznaczenie granic kompensacji szkody – wprowadzenie optymalnego rozkładu ryzyka pomiędzy stronami	49
III. Ograniczenie odpowiedzialności w oparciu o racjonalne wyobrażenia strony co do ryzyka (racjonalne wyobrażenia co do ryzyka a dorozumiana akceptacja ryzyka)	52
IV. Wpływ ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej na relacje podmiotów przed zawarciem umowy	56
1. Optymalizacja kosztów zawierania i negocjowania umów	56
2. Wymuszenie przekazywania relewantnych informacji pomiędzy stronami oraz maksymalizacja zysków z wykonywania tych umów	56
V. Zasadność wyłączenia ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej w przypadku umyślnego naruszenia umowy	58
VI. Ekonomiczna analiza prawa a art. 74 zd. 2 CISG	60
1. Uwagi wstępne	60
2. Zasadność interpretacji przepisów CISG przez pryzmat ekonomicznej analizy prawa	61
3. Poglądy <i>Floriana Fausta</i> ; normatywny a empiryczny charakter przewidywalności szkody	62
VII. Podsumowanie	65
Rozdział II. Ograniczenie odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej w kontekście innych przepisów CISG (art. 25, art. 74 zd. 1, art. 75, art. 76, art. 77, art. 79 CISG)	
§ 1. Uwagi wstępne	67
§ 2. Charakter przewidywalności szkody w CISG	68
I. Przewidywalność szkody jako przesłanka odpowiedzialności odszkodowawczej oraz ograniczenie odpowiedzialności odszkodowawczej	68
II. Przewidywalność szkody a ogólne zasady, na których opiera się CISG	69
1. Uwagi wstępne	69
2. Ogólne zasady, na których opiera się CISG, a zasady prawa	70
3. Cel ogólnych zasad CISG	71

4. Nakaz ograniczania odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej jako ogólna zasada CISG (zasada przewidywalności szkody)	72
III. Stosunek przewidywalności szkody do innych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej	75
1. Powstanie szkody objętej obowiązkiem odszkodowawczym na podstawie art. 74 zd. 1 CISG	75
A. Uwagi wstępne	75
B. Relacja odszkodowania z innymi środkami ochrony prawnej przewidzianymi przez przepisy CISG	77
C. Dodatni a ujemny interes umowny	78
D. Strata	78
E. Utracony zysk	80
F. Szkada niemajątkowa w CISG; <i>good-will damages</i>	81
2. Naruszenie umowy	84
A. Definicja naruszenia umowy	84
B. Przewidywanie szkody jako zobowiązanie (powinność) strony?	87
C. Przewidywalność naruszenia umowy	88
D. Sposób naruszenia umowy a przewidywalność szkody	89
3. Związek przyczynowy	90
A. Związek przyczynowy jako przesłanka odpowiedzialności odszkodowawczej	90
B. Przewidywalność związku przyczynowego	91
4. Minimalizacja szkody (art. 77 CISG)	93
5. Niezależna przeszkoda uniemożliwiająca wykonanie umowy (art. 79 CISG)	97
A. Uwagi wstępne	97
B. Relacja art. 79 i art. 74 zd. 2 CISG w świetle orzecznictwa	100
§ 4. Przewidywalność szkody a przewidywalność uszczerbku w przypadku istotnego naruszenia umowy (art. 25 CISG)	103
§ 5. Podsumowanie	105
Rozdział III. Badanie przewidywalności szkody	107
§ 1. Etapy badania przewidywalności szkody	107
§ 2. Przedmiot przewidywalności szkody, perspektywa i czas, które należy uwzględnić	109
I. Przedmiot przewidywalności szkody	109
1. Uwagi wstępne	109
2. Przewidywalność rodzaju (typu) szkody	109

3. Przewidywalność wysokości szkody	113
4. Przewidywalność szkody a przewidywalność odszkodowania	113
II. Perspektywa, którą należy uwzględnić	114
1. Uwagi wstępne	114
2. Szkoda przewidywalna dla strony naruszającej umowę a szkoda przewidywalna dla obu stron umowy	115
3. Wielość osób uczestniczących w negocjowaniu i zawieraniu kontraktu	115
4. Osoby trzecie uczestniczące w zawarciu, negocjacji albo wykonaniu umowy	116
5. Rodzaj osoby (podmiotu) – standard osoby rozsądnej	118
III. Czas, który należy uwzględnić	122
1. Uwagi wstępne	122
2. Chwila zawarcia umowy	122
3. Sposoby zawarcia umowy w myśl przepisów CISG a chwila jej zawarcia	125
4. Okres przed zawarciem umowy	128
5. Okres po zawarciu umowy	129
6. Modyfikacja umowy a przewidywalność szkody	130
IV. Podsumowanie	131
§ 3. Czynniki wpływające na przewidywalność szkody	132
I. Uwagi wstępne	132
II. Wola stron	133
1. Uwagi wstępne	133
2. Umowna modyfikacja odpowiedzialności odszkodowawczej	135
3. Ogólna analiza woli stron a przewidywalność szkody	136
4. Wpływ konkretnych postanowień umownych na przewidywalność szkody	137
A. Wyłączenie CISG; wyłączenie art. 74 CISG; alternatywne ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej	137
B. Modyfikacja ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej	138
C. Szkoda bezpośrednia i pośrednia	139
D. Postanowienia dotyczące sposobu naprawienia szkody	144
E. INCOTERMS	145
III. Uzgodnione zwyczaje, ustalone praktyki, zwyczaje ogólnie znane w handlu międzynarodowym	147

1. Uwagi wstępne	147
2. Akty <i>soft law</i> a zwyczaje handlowe	148
IV. Wiedza strony naruszającej zobowiązanie	153
§ 4. Obiektywna i subiektywna przewidywalność szkody	159
I. Obiektywna przewidywalność szkody	159
1. Uwagi wstępne	159
2. Powinność przewidywania szkody a możliwość przewidywania szkody	159
3. Przewidywalność „możliwego” rezultatu naruszenia umowy	160
4. Przewidywalność „prawdopodobnego” rezultatu naruszenia umowy	161
5. Prawdopodobieństwo wystąpienia szkody a powinność przewidywania szkody	163
6. Proporcja wysokości szkody w stosunku do wartości transakcji	165
7. „Rozsądnosc” szkody a powinność jej przewidywania	166
II. Subiektywna przewidywalność szkody	168
1. Uwagi wstępne	168
2. Subiektywna przewidywalność szkody a rozszerzenie zakresu odpowiedzialności odszkodowawczej	168
3. Faktyczne przewidywanie typu i wysokości szkody	170
§ 5. Procesowe zagadnienia badania przewidywalności szkody	171
I. Uwagi wstępne	171
II. Pojęcie ciężaru dowodowego; ciężar dowodowy a postępowanie dowodowe	172
III. Rozstrzygnięcie o ciężarze dowodowym na podstawie przepisów CISG	173
IV. Ciężar dowodowy a odpowiedzialność odszkodowawcza	175
V. Przedmiot dowodu – art. 74 zd. 2 CISG	175
VI. Ciężar udowodnienia przewidywalności szkody	177
VII. Standard (stopień) dowodu	180
Rozdział IV. Analiza prawno porównawcza	185
§ 1. Uwagi wstępne	185
§ 2. Analiza prawno porównawcza art. 74 zd. 2 CISG z prawem francuskim, <i>common law</i> , Projektem Wspólnej Ramy Odniesienia (DCFR) i UNIDROIT Principles	186
I. Zakres analizy prawno porównawczej	186
II. Źródła prawa	187
III. Praktyczna doniosłość zasady przewidywalności szkody; „kontekst” ograniczenia	188

IV. Przedmiot, czas i perspektywa, którą należy uwzględnić	190
V. Czynniki warunkujące przewidywalność szkody	194
VI. Przewidywalność szkody a wina	195
VII. Subiektywna i obiektywna przewidywalność szkody	196
VIII. Podsumowanie	203
§ 3. Przewidywalność szkody a prawo polskie	204
I. Analiza prawnoporównawcza	204
1. Uwagi wstępne	204
2. Źródła prawa; „kontekst” ograniczenia	206
3. <i>Ratio legis</i> ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej i ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej zgodnie z teorią adekwatnego związku przyczynowego	207
4. Przedmiot przewidywalności zgodnie z art. 74 zd. 2 CISG i normalności następstw zgodnie z art. 361 KC	209
5. Czas i perspektywa	211
6. Wiedza strony naruszającej umowę, wola stron, wiążące praktyki oraz ustalone zwyczaje	212
7. Normalność następstw a obiektywna przewidywalność szkody	213
8. Faktyczna świadomość możliwości wyrządzenia szkody a rozszerzenie granic odpowiedzialności odszkodowawczej	216
9. Przewidywalność w prawie polskim	216
10. Podsumowanie	217
II. Zasadność wprowadzenia ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej do szkody przewidywalnej w prawie polskim	218
1. Krytyka kryterium przewidywalności szkody (przewidywalności związku przyczynowego) w nauce polskiej	218
2. Badanie normalności następstw w orzecznictwie	223
3. Przyjęcie kryterium przewidywalności w innych systemach prawnych	225
4. Wnioski <i>de lege ferenda</i>	227
Zakończenie	235
§ 1. Podsumowanie	235
§ 2. Wnioski	239
Indeks rzeczowy	241

Przejdź do księgarni →

ksiegarnia.beck.pl